Uppsala Universitet Matematiska Institutionen Thomas Erlandsson, Lars-Åke Lindahl

TENTAMEN ENVARIABELANALYS 2010-04-08

Tentamen består av 8 problem (max 5 poäng per problem) till vilka fordras fullständiga lösningar. 18 - 24 poäng ger betyget 3, 25 - 31 betyget 4, 32 - 40 betyget 5 **Skrivtid:** 14.00-19.00 **Tillåtna hjälpmedel:** Skrivdon.

1. Beräkna gränsvärdet

$$\lim_{x \to 0} \frac{\arctan x - \sin x}{x \ln(1 + x^2)}.$$

2. Lös differentialekvationen

$$\frac{dy}{dx} = \frac{y^2}{x}, \ x > 0.$$

Finns det någon lösning som är definierad för alla x > 0?

3. Beräkna integralerna

a)
$$\int_{1/e}^{1} \frac{\ln^2 x}{x} dx$$
. b) $\int_{0}^{1} x^2 \ln^2 x dx$.

4. Skissera kurvan

$$y = \frac{(x-1)^3}{x^2} = x - 3 + \frac{3}{x} - \frac{1}{x^2}.$$

Undersök särskilt definitionsmängden, nollställen samt eventuella lokala extrempunkter,

vertikala, horisontella och sneda asymptoter samt inflexionspunkter.

Ledning:
$$y' = \frac{(x-1)^2(x+2)}{x^3}, \qquad y'' = \frac{6(x-1)}{x^4}.$$

5. Bestäm det största värdet av funktionen

$$f(x) = x^2 \ln^2 x, \ 0 < x \le 1.$$

Motivera noggrant.

6. Parablerna

$$y = (x-1)^2 + 1$$
 och $y = -(x+1)^2 - 5$

har två gemensamma tangenter. Bestäm tangeringspunkterna på parablerna för respektive tangent.

7. Avgör om följande serier är konvergenta eller divergenta.

a)
$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{n^4}{2^n}$$
. b) $\sum_{n=1}^{\infty} \sqrt{n} (1 - \cos \frac{1}{n})$.

8. Antag att funktionen f är deriverbar för x > 0 och att gränsvärdena

$$\lim_{x \to \infty} f(x) = A \quad \text{och} \quad \lim_{x \to \infty} f'(x) = B$$

båda existerar (och är ändliga). Visa att B=0.

Maclaurinutvecklingar

$$e^{x} = 1 + x + \frac{x^{2}}{2!} + \frac{x^{3}}{3!} + \cdots \qquad (-\infty < x < \infty)$$

$$\sin x = x - \frac{x^{3}}{3!} + \frac{x^{5}}{5!} - \cdots \qquad (-\infty < x < \infty)$$

$$\cos x = 1 - \frac{x^{2}}{2!} + \frac{x^{4}}{4!} - \cdots \qquad (-\infty < x < \infty)$$

$$\ln(1+x) = x - \frac{x^{2}}{2} + \frac{x^{3}}{3} - \frac{x^{4}}{4} + \cdots \qquad (-1 < x \le 1)$$

$$\sin^{-1} x = x + \frac{1}{2} \frac{x^{3}}{3} + \frac{1 \cdot 3}{2 \cdot 4} \frac{x^{5}}{5} + \frac{1 \cdot 3 \cdot 5}{2 \cdot 4 \cdot 6} \frac{x^{7}}{7} + \cdots \qquad (-1 \le x \le 1)$$

$$\tan^{-1} x = x - \frac{x^{3}}{3} + \frac{x^{5}}{5} - \cdots + \qquad (-1 \le x \le 1)$$

$$(1+x)^{\alpha} = 1 + \frac{\alpha}{1!} x + \frac{\alpha(\alpha-1)}{2!} x^{2} + \frac{\alpha(\alpha-1)(\alpha-2)}{3!} x^{3} + \cdots \qquad (-1 < x < 1)$$

Storleksordningar

$$\lim_{x \to +\infty} \frac{x^a}{e^x} = 0, \qquad \lim_{x \to +\infty} \frac{\ln x}{x^a} = 0, \qquad \lim_{x \to 0+} x^a \ln x = 0, \quad a > 0.$$